

Vergaderjaar 2016–2017

32 011

Tabaksbeleid

Nr. 59

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID,
WELZIJN EN SPORT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 juli 2017

Met deze brief ontvangt uw Kamer de factsheet *Schadelijkheid van kruidenmengsels in de waterpijp* van het RIVM¹. Daarnaast informeer ik u over de voortgang van de motie naar de goedkeuringsprocedure nieuwsoortige tabaksproducten en de aanstaande regelgeving met betrekking tot het uitstalverbod, de elektronische sigaret zonder nicotine en nadere verpakkingseisen voor tabaksproducten en aanverwante producten (Kamerstuk 34 470, nr. 13).

Factsheet Schadelijkheid van kruidenmengsels in de waterpijp

Ongeveer een kwart van de jongeren heeft weleens de waterpijp gerookt. De waterpijp kan worden gerookt met tabak en met voor roken bestemde kruidenproducten zonder tabak (kruidenmengsels). Over de schadelijkheid van tabaksproducten voor gebruikers en omstanders is al veel bekend. Vanwege de ernstige gezondheidsschade veroorzaakt door tabaksproducten geldt er in Nederland onder andere een leeftijdsgrens van 18 jaar, een reclameverbod en een rookverbod.

Ik heb het RIVM gevraagd om onderzoek te doen naar de schadelijkheid van kruidenmengsels in de waterpijp. Het onderzoek toont aan dat de kruidenmengsels nicotine kunnen bevatten en daardoor verslavend kunnen zijn. Daarnaast komen er met het roken – door verbranding – van de kruidenmengsels in de waterpijp schadelijke stoffen vrij. Het RIVM geeft aan dat blootstelling aan deze stoffen leidt tot een verhoogd risico op rookgerelateerde ziekten zoals longkanker, hart- en vaatziekten en longaandoeningen voor zowel gebruikers als voor omstanders.

Sinds 20 mei 2016 zijn gezondheidswaarschuwingen op de verpakkingen van kruidenmengsels verplicht. Op 1 juli 2017 zijn de leeftijdsgrens en het reclameverbod voor deze producten in werking getreden. Het past binnen

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

het tabaksontmoedigingsbeleid om omstanders te beschermen, ook tegen de gezondheidsschade door kruidenmengsels in de waterpijp. Om het rookverbod uit te breiden met een rookverbod voor kruidenmengsels is een wetswijziging nodig. Ik vind het gepast om de keuze hierover aan een nieuw kabinet over te laten.

Motie goedkeuringsprocedure nieuwsoortige tabaksproducten

Met de motie van het lid Van Gerven c.s.² van 19 januari 2017 heeft uw Kamer gevraagd om een onderzoek naar de mogelijkheden voor een goedkeuringsprocedure voor nieuwsoortige tabaksproducten. In mijn brief van 10 februari 2017 heb ik uw Kamer geïnformeerd dat ik dit onderzoek uitvoer in samenwerking met de NVWA en het RIVM en dat ik uw Kamer voor de zomer zal informeren³. Het onderzoek richt zich op de mogelijkheden voor een goedkeuringsprocedure in plaats van de huidige kennisgevingprocedure. Daarvoor wordt gekeken naar de juridische mogelijkheden, de voor- en nadelen van een goedkeuringsprocedure en de ervaringen van andere lidstaten. Het onderzoek is nog niet afgerond. Ik zal uw Kamer in het najaar informeren over de resultaten.

Wet elektronische sigaret zonder nicotine

Op 7 februari 2017 heeft de EK ingestemd met de wijziging van de Tabaks- en rookwarenwet ter regeling van de regels voor de elektronische sigaret zonder nicotine en voor roken bestemde kruidenproducten (Handelingen I 2016/17, nr. 17, item 3). Op 1 juli jongstleden is daarom de leeftijdsgrens en het reclameverbod voor elektronische sigaretten zonder nicotine en voor roken bestemde kruidenproducten in werking getreden. De verstrekking van bijvoorbeeld shishapennen aan jongeren op kermissen is hiermee verboden. De NVWA zal hier op gaan handhaven, zodat jongeren worden beschermd.

Internetconsultatie uitstalverbod, nadere verpakkingseisen tabaksproducten en elektronische sigaretten zonder nicotine

Op 24 januari 2017 heeft uw Kamer het amendement display ban (hierna uitstalverbod) met brede steun aangenomen (Handelingen II 2016/17, nr. 43, item 29). Onderzoek van Kantar (in opdracht van KWF Kankerbestrijding, 2017) wijst uit dat 65% van de Nederlanders voorstander is van een uitstalverbod. Met het amendement is het uitstalverbod voor tabaksproducten en aanverwante producten onderdeel geworden van de Tabaks- en rookwarenwet. Met het voorstel tot wijziging van het Tabaks- en rookwarenbesluit en de Tabaks- en rookwarenregeling wordt geregeld voor welke verkooppunten het uitstalverbod niet geldt en hoe de tabaksproducten en aanverwante producten aan het zicht dienen te worden onttrokken. Een uitstalverbod is niet van toepassing op fysieke speciaalzaken die uitsluitend rookwaren en rookaccessoires verkopen. Een uitstalverbod is daarmee van toepassing op alle fysieke verkooppunten waar rookwaren onderdeel uitmaken van een breder verkoopassortiment en op online verkooppunten. Hieronder vallen supermarkten, tankstations, gemakzaken, drogisterijen, horeca, avondwinkels, kiosken, webshops en andere mogelijke verkooppunten van rookwaren.

De regels met betrekking tot het uitstalverbod zijn ook van toepassing op tabaksautomaten.

Daarnaast wordt zelfbediening van rookwaren niet meer toegestaan, omdat dit de toegankelijkheid en aantrekkelijkheid van rookwaren vergroot, wat ik juist met een uitstalverbod wil voorkomen. Voor

² Kamerstuk 34 470, nr. 13.

³ Kamerstuk 32 011, nr. 57.

supermarkten geldt het uitstalverbod vanaf 2020. Ik ben voornemens om voor de overige verkooppunten het uitstalverbod te laten gelden vanaf 2022. Hieronder vallen ook zelfbedieningsautomaten voor tabaksproducten. Via internetconsultatie kunnen burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties kennis nemen van het voorstel voor het Besluit en de Regeling en hun ideeën hierover kenbaar maken. De internetconsultatie start in juli 2017.

In het najaar wordt aan de hand van de bevindingen van de consultatie de regelgeving voor nadere verpakkingseisen voor tabaksproducten en elektronische sigaretten zonder nicotine afgerond, zodat deze regels bij het eerstvolgende verandermoment in werking kunnen treden. Ik laat het aan een volgend kabinet om op basis van de bevindingen van de consultatie een definitieve keuze te maken met betrekking tot de regelgeving omtrent het uitstalverbod.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M.J. van Rijn